

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๒๓๓๖๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับระบบการอุทธรณ์และฎีกา รวม ๙ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๙ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษ พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๔. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา)

๕. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา)

๖. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา)

๗. ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการอุทธรณ์และฎีกา)

๘. ร่างพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา) และ

๙. ร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา)

รวม ๙ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวม ๙ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๖๒๖ / ๕๖ วันที่ 14 / ๗ / ๕๘
เวลา 13.09 สังกัด ส.ค.ค.
สำนักการประชุม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก
(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานคดี
รับที่ ๓๑ (ค) 1๒๕๓
วันที่ ๑๕ ก.ค. ๕๘
เวลา ๑๓.๒๕
สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙ (นายอังสุรา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (๑๔๕๖/๖๕๖)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษขึ้นเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ โดยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน ศาลล้มละลาย และศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อให้มีการพิจารณาพิพากษาคดีในชั้นอุทธรณ์โดยองค์คณะผู้พิพากษาที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญพิเศษในด้านนั้น ๆ อันจะทำให้การพิจารณาคดีชำนัญพิเศษในชั้นอุทธรณ์เกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมให้กระบวนการยุติธรรมมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนัญพิเศษ
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“คดีชำนัญพิเศษ” หมายความว่า

(๑) คดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้า
ระหว่างประเทศ

(๒) คดีภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณา
คดีภาษีอากร

(๓) คดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง
ศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน

(๔) คดีล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณา
คดีล้มละลาย

(๕) คดีเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและ
วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ศาลชำนาญพิเศษ” หมายความว่า

- (๑) ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
- (๒) ศาลภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร
- (๓) ศาลแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน
- (๔) ศาลล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
- (๕) ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษขึ้นเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ส่วนจะเปิดทำการเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษมีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชำนาญพิเศษ

ให้จัดตั้งแผนกดังต่อไปนี้ขึ้นในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ

- (๑) แผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
- (๒) แผนกคดีภาษีอากร มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลภาษีอากร
- (๓) แผนกคดีแรงงาน มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลแรงงาน
- (๔) แผนกคดีล้มละลาย มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย
- (๕) แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๖ ให้มีประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษหนึ่งคน และรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษห้าคนในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ

ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ รองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวกับคดีชำนาญพิเศษ

มาตรา ๗ คดีที่มีปัญหาสำคัญซึ่งสมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมแผนกใด ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษจะให้มีการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวโดยที่ประชุมแผนกนั้นหรือที่ประชุมร่วมระหว่างแผนกต่าง ๆ ก็ได้

ที่ประชุมแผนกตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยรองประธานศาลอุทธรณ์ซึ่งรับผิดชอบแผนกที่เกี่ยวข้องและผู้พิพากษาทุกคนในแผนกซึ่งอยู่ปฏิบัติหน้าที่แต่ต้องไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้พิพากษาในแผนกนั้น และให้ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษหรือรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน

คำวินิจฉัยของที่ประชุมแผนกให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก และถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานแห่งที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๘ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับกับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์ให้นำมาใช้บังคับแก่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ รองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม เว้นแต่บทบัญญัติดังกล่าวนั้นแสดงให้เห็นว่าใช้บังคับเฉพาะกับศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ หรือผู้พิพากษาในศาลอุทธรณ์เท่านั้น

มาตรา ๙ บรรดาคดีที่ศาลชำนาญพิเศษมีคำพิพากษาหรือคำสั่งก่อนวันเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ให้อุทธรณ์ไปยังศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์จากศาลชำนาญพิเศษนั้น ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับกับการพิจารณาพิพากษาของศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีที่อุทธรณ์นั้น

บรรดาคดีชำนาญพิเศษที่มีการอุทธรณ์และยังค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดก่อนเปิดทำการของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ ให้ศาลซึ่งคดีนั้นค้างพิจารณาอยู่คงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไป ทั้งนี้ ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีของศาลชำนาญพิเศษนั้น ๆ

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

ร่างจัดตั้งศาลอุทธรณ์ชำนาญพิเศษ (เรื่องเสร็จ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์ชำนาญพิเศษ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอุทธรณ์ชำนาญพิเศษ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กำหนดให้คดีที่ขึ้นสู่ศาลฎีกาจะต้องได้รับอนุญาตจากศาลฎีกาก่อน แต่ระบบการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งในคดีของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน และศาลล้มละลาย กฎหมายกำหนดให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ตรงไปยังศาลฎีกาโดยไม่ต้องขออนุญาตต่อศาลฎีกา ส่วนคดีของศาลเยาวชนและครอบครัว กฎหมายกำหนดให้คู่ความมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาคและมีสิทธิยื่นฎีกาต่อศาลฎีกา ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการดังกล่าวและทำให้เกิดความลักลั่นในการใช้สิทธิอุทธรณ์กับคดีประเภทอื่น สมควรจัดระบบการอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษใหม่ โดยจัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษขึ้นและให้มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์มาจากศาลชำนาญพิเศษต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษเป็นที่สุดท้าย และการนำคดีขึ้นสู่ศาลฎีกาจะต้องขออนุญาตจากศาลฎีกาเช่นเดียวกับคดีประเภทอื่น

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “คดีชำนาญพิเศษ” และคำว่า “ศาลชำนาญพิเศษ” เพื่อให้คดีดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ จัดตั้งศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษเป็นศาลชั้นอุทธรณ์ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม โดยมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์จากศาลชำนาญพิเศษ ได้แก่ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากร ศาลแรงงาน ศาลล้มละลาย และศาลเยาวชนและครอบครัว โดยมีการจัดตั้งแผนกคดีชำนาญพิเศษเป็นประเภทต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๔ และร่างมาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดตำแหน่งประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษและรองประธานศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้ประธานศาลอุทธรณ์เป็นผู้พิจารณาว่าคดีที่มีปัญหาสำคัญคดีใดสมควรได้รับการวินิจฉัยโดยที่ประชุมแผนกใด และองค์ประชุมของที่ประชุมแผนก (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติที่ใช้บังคับกับศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค รวมทั้งผู้บริหารและผู้พิพากษาในศาลดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษและผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดบทเฉพาะกาลให้ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่อุทธรณ์จาก ศาลชั้นอุทธรณ์ก่อนร่างพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนกว่า ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์จะเปิดทำการ (ร่างมาตรา ๙)
